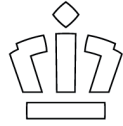

Afz. NGV afd. Utrecht
Vogelaarsweide 3
3437 DD Nieuwegein

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

1917 Kiesgerechtigde vrouwen voor het stembureau in gemeentehuis Abcoude

www.ontdekjouwverhaal.nl

Stichtse Heraut

Tijdschrift van de NGV afdeling Utrecht

33e Jaargang, nummer 1 – februari 2021

LIJST DER KIEZERS

Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

van de Provinciale Staten en van
den Gemeenteraad.

Vastgesteld door

Burgemeester en Wethouders der gemeente UTRECHT,

Volgnummer	NAAM	VOORNAMEN	Jaar	Stem	Opmerking
1	van der	Landst			
2	van der	Landst			
3	van der	Landst			
4	van der	Landst			
5	van der	Landst			
6	van der	Landst			
7	van der	Landst			
8	van der	Landst			
9	van der	Landst			
10	van der	Landst			
11	van der	Landst			
12	van der	Landst			
13	van der	Landst			
14	van der	Landst			
15	van der	Landst			
16	van der	Landst			
17	van der	Landst			
18	van der	Landst			
19	van der	Landst			
20	van der	Landst			
21	van der	Landst			
22	van der	Landst			
23	van der	Landst			
24	van der	Landst			
25	van der	Landst			
26	van der	Landst			
27	van der	Landst			
28	van der	Landst			
29	van der	Landst			
30	van der	Landst			
31	van der	Landst			
32	van der	Landst			
33	van der	Landst			
34	van der	Landst			
35	van der	Landst			
36	van der	Landst			
37	van der	Landst			
38	van der	Landst			
39	van der	Landst			
40	van der	Landst			
41	van der	Landst			
42	van der	Landst			
43	van der	Landst			
44	van der	Landst			
45	van der	Landst			
46	van der	Landst			
47	van der	Landst			
48	van der	Landst			
49	van der	Landst			
50	van der	Landst			
51	van der	Landst			
52	van der	Landst			
53	van der	Landst			
54	van der	Landst			
55	van der	Landst			
56	van der	Landst			
57	van der	Landst			
58	van der	Landst			
59	van der	Landst			
60	van der	Landst			
61	van der	Landst			
62	van der	Landst			
63	van der	Landst			
64	van der	Landst			
65	van der	Landst			
66	van der	Landst			
67	van der	Landst			
68	van der	Landst			
69	van der	Landst			
70	van der	Landst			
71	van der	Landst			
72	van der	Landst			
73	van der	Landst			
74	van der	Landst			
75	van der	Landst			
76	van der	Landst			
77	van der	Landst			
78	van der	Landst			
79	van der	Landst			
80	van der	Landst			
81	van der	Landst			
82	van der	Landst			
83	van der	Landst			
84	van der	Landst			
85	van der	Landst			
86	van der	Landst			
87	van der	Landst			
88	van der	Landst			
89	van der	Landst			
90	van der	Landst			
91	van der	Landst			
92	van der	Landst			
93	van der	Landst			
94	van der	Landst			
95	van der	Landst			
96	van der	Landst			
97	van der	Landst			
98	van der	Landst			
99	van der	Landst			
100	van der	Landst			

De STICHTSE HERAUT verschijnt in februari, april, augustus en november.
ISSN nummer 2542-4076

Bijdragen voor het volgende nummer, zo mogelijk met een illustratie, worden gaarne ingewacht één maand voor verschijning (liefst per e-mail).

Voor niet ondertekende artikelen is de redactie verantwoordelijk.

Overname van artikelen is toegestaan mits de bron vermeld wordt.

De STICHTSE HERAUT wordt verspreid naar alle leden van de NGV afd. Utrecht. Zij die geen lid zijn van de NGV, kunnen zich op de STICHTSE HERAUT abonneren tegen betaling van € 11,00 per jaar. Opgave bij de penningmeester (adres z.o.z.).

NGV afd. UTRECHT (regio Woerden > Wijk bij Duurstede en Ronde Venen > Vianen)
Afdelingsavonden: elke 2e woensdag van de maand, met uitzondering van de zomermaanden (verdere informatie op de binnenzijde van de omslag).

Website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/utrecht/>

Voor afdelingsnieuws: registreer u op <https://ontdekjouwverhaal.nl/registration/>

Voor adreswijzigingen en informatie over het lidmaatschap van de NGV gelieve u zich te wenden tot: NGV, Postbus 50, 3980 CB Bunnik, of per e-mail: info@ngv.nl.

Vastgesteld den 22 Maart 1917.

Informatiecentrum NGV, Bunnik

UIT ONZE AFDELING

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten vinden plaats op de tweede woensdag van de maand in principe in de zaal achter de Tuindorpkerk of in de grote kerkzaal, Prof. Suringarlaan 1 te Utrecht.

Echter, in verband met de **corona-maatregelen** kan uitgeweken worden naar een andere locatie, of naar een videolezing die in samenspraak met de spreker wordt georganiseerd. Hieronder staat bij de datum van de bijeenkomst nadere informatie. Zo nodig zullen via de mail/nieuwsbrief veranderingen tijdig worden bericht.

De lezingen vangen aan om **20.00 uur**, tenzij anders aangegeven.

Op woensdag 10 februari 2021 zal Jan Jaap Harts een lezing houden over Reizen in de 19^e eeuw. Deze lezing zal via een **videobijeenkomst** worden georganiseerd. Zie voor verdere toelichting deze Heraut, bladz. 2. Om deel te nemen aan deze bijeenkomst graag opgeven bij Jan Ritsema van Eck e-mail evenementen-utr@ngv.nl.

Woensdag 10 maart 2021, zullen Dick Berents en Anne Doedens vertellen over het Online Museum De Bilt.. Zie ook bladzijde 3 in deze Heraut. Voor de avond opgeven bij Marijke Lambermont, secretaris-utr@ngv.nl Bericht over plaats of videobijeenkomst wordt tijdig verstuurd.

Op woensdag 14 april 2021 zal de Afdelingsledenvergadering plaatsvinden met daarna Tienminutenpraatjes. **Start 19.30 uur**. U kunt zich nog opgeven om een Tienminutenpraatje te houden bij Jan Ritsema van Eck, e-mail evenementen-utr@ngv.nl

Op woensdag 12 mei 2021 zal de laatste Afdelingsbijeenkomst van dit voorjaar worden gehouden..

Zie voor de toelichtingen op de lezingen ook de agenda op de website van de NGV, afdeling Utrecht <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/utrecht/> of op Facebook <https://www.facebook.com/ngv.utr/>

Voorouderspreekuur

in Het Utrechts Archief wordt voorlopig niet gehouden.

Adressen Afdelingsbestuur NGV afd. Utrecht

Voorzitter: Dhr. C.H. de Jong, Park Arenberg 21, 3731 EN De Bilt, tel. 030-2205749, e-mail: voorzitter-utr@ngv.nl

Vice-voorzitter: Mevr. Y.A. Jansen- Linse, Park Arenberg 14, 3731 ES De Bilt, tel. 030-2201049, e-mail: yalinse@planet.nl

Secretaris: Mevr. M.Y.A. Lambermont, Vogelaarsweide 3, 3437 DD Nieuwegein, tel. 030-6048079, e-mail: secretaris-utr@ngv.nl

Penningmeester: vacature

Leden: Dhr. J. Ritsema van Eck, Prof. van Bemmelenlaan 3, 3571 EK Utrecht, tel. 06 1275 4781, e-mail evenementen-utr@ngv.nl

Afdelingsafgevaardigden: C.H. de Jong (afgevaardigde) en Y.A.Jansen-Linse (plaatsvervanger), zie boven.

Overige functionarissen:

Bibliotheek: vacature

PR (public relations): Mevr. Y. A. Jansen-Linse (adres: zie boven)

Redactie Stichtse Heraut:

Mevr. Y.A. Jansen-Linse, Mevr. M.Y.A. Lambermont (adres: zie boven), Dhr. R. van der Hof, e-mail: rob@vanderhof.nl

Contactpersonen van de werkgroepen:

Genealogische informatie: Yvonne Jansen- Linse, yalinse@planet.nl

Genealogisch computergebruik: Herman Veerkamp, hermanveerkamp@xs4all.nl.

Lezingen: Jan Ritsema van Eck, zie boven

Webmaster: Dhr. Roel Hagen, e-mail: hagro01@hotmail.com

VAN DE REDACTIE

Het eerste nummer van de Stichtse Heraut in 2021 is weer gereed! Om u allen nog een goed 2021 toe te wensen is wellicht wat laat als u dit leest. Maar niet minder gemeend. En eigenlijk zeker van toepassing nu de corona tot zulke veranderingen en beperkingen leidt, nu het kabinet is gevallen, de archieven gesloten zijn en de gezondheid zo primair de aandacht krijgt. Zaken als afstand houden en grondige beperking van sociale activiteiten, gevoelens van eenzaamheid en isolatie, dit alles staat nu op vele momenten centraal. Een prettige afwisseling vormt de start van het programma Verborgen Verleden. De 100ste aflevering zal gewijd zijn aan Simone Kleinsma. Zo worden de mogelijkheden van genealogisch en historisch onderzoek belicht en de vondsten en verhalen toegelicht. Een aanmoediging voor ons allen, uitziend naar de tijd dat dit alles weer door, in ons geval, genealogen uitgevoerd kan worden. De computer kan veel interessante sites opleveren waardoor het zoeken naar voorouders een leuke en nuttige bezigheid blijft. Toch kunnen daar twijfels over ontstaan want de redactie van de Stichtse Heraut heeft voor dit nummer geen enkele bijdrage van de leden ontvangen, op de vertrouwde rubrieken na.

Dus de redactieleden roepen u van harte op om ons iets te laten weten van uw activiteiten op genealogisch gebied in deze tijd, van uw resultaten, van een stukje genealogie of familieverhaal! Dan kan er weer een volgend nummer van de Heraut verschijnen!

In dit nummer treft u het naamregister van 2020 aan! Verder wordt onder andere verteld hoe het digitale voorouderspreekuur afgelopen jaar is verlopen en wat er in de historische tijdschriften is gepubliceerd. Ook zijn er weer veel tips opgenomen; enkele zullen op het lijstje voor later terecht komen vanwege het gesloten zijn van musea. Maar dan is er wel iets om naar uit te kijken!

In de eerste helft van 2021 zullen de lezingen (tenzij er weer bijeenkomsten worden toegestaan) via videobijeenkomsten worden gehouden. Dat blijkt een goede mogelijkheid om avonden te organiseren en in contact te blijven met elkaar! Het programma ziet er aantrekkelijk uit, dus wij hopen op vele deelnemers.

Wij wensen u sterkte en gezondheid toe, optimisme en energie, en plezier bij het lezen van de voor u liggende Stichtse Heraut!

De volgende Stichtse Heraut zal eind maart 2021 verschijnen. Kopij graag insturen vóór 15 maart 2020 naar het redactieadres yalinse@planet.nl

VAN DE VOORZITTER

Op het moment dat ik dit schrijf hebben we juist onze eerste bijeenkomst van 2021 achter de rug. Zoals gebruikelijk hebben we goede wensen voor het nieuwe jaar uitgewisseld en elkaar toegedronken. Jo Thijssen gaf een voordracht over de historie van de nieuwjaarswensen en ook over de foaien die daarbij horen. Dat blijkt een traditie te zijn die teruggaat tot de Romeinse tijd. Ik vond het een fascinerend verhaal. Nu hebben we tijdens onze afdelingsbijeenkomsten wel vaker (of beter: vaak) interessante verhalen, maar de vergadering was volledig digitaal en dat is nieuw voor ons.

Het was even wennen voor ons allemaal. Voor de spreker, omdat hij het moest doen zonder directe 'feedback' van zijn toehoorders: geïnteresseerde of eventueel vragende gezichten. Het was ook wennen voor ons, zijn toehoorders: waar moet ik klikken, als ik wat wil vragen? – dat soort dingen. Verder waren er nog een paar kleine kinderziektes. Maar, en dat is het allerbelangrijkste, we konden ondanks de lockdown een bijeenkomst houden en – getuige de grote belangstelling – was daar behoefte aan.

Het zal de komende maanden wel balanceren blijven tussen iets meer beperkingen (als de 'Engelse variant' zich ook hier verder verspreidt) en iets meer vrijheden (als de huidige maatregelen en de vaccinatie effect hebben). Wat er ook gebeurt, het lijkt erop dat wij een extra mogelijkheid hebben om veilige bijeenkomsten te houden. Als bestuur zullen we daar gebruik van maken. Hopelijk doet u dat ook.

Casper de Jong
voorzitter

AFDELINGSNIEUWS

LEZINGEN

Komende lezingen

10 februari - lezing door Jan Jaap Harts over de reizen in de 19de eeuw

In de strenge winter van 1857 kreeg betovergrootvader Jacob van Niftrik in Ellewoutsdijk op Zuid Beveland het bericht dat zijn moeder in Nijmegen op sterven lag. Hij vertrok direct. Door ijsgang op de rivieren en de moeilijke verbindingen deed hij er twee nachten en een dag over om er te komen. De VPRO heeft in 2016 in een tv-serie dit verhaal gebruikt. Hoe kwamen zij dit verhaal op het spoor? Hoe verliep die reis met de beperkte vervoers- en communicatiemogelijkheden van die tijd? Die veranderden in de 19^e eeuw sterk, mede door de verdere eenwording van Nederland. Voor genealogen interessante onderwerpen als context voor hun familiegeschiedenis!

10 maart - lezing door Dick Berents en Anne Doedens over het online museum De Bilt:

Het onlinemuseumdebilt.nl is een site met nu al omstreeks 1.100 bijdragen over de lokale geschiedenis van het gebied van de gemeente De Bilt. Een enthousiaste club vrijwilligers richtte twee-en-een-half jaar geleden een stichting op, om de plaatselijke geschiedenis op een moderne en aansprekende manier en professioneel aangepakt digitaal toegankelijk te maken, voor jong en oud, liefhebber en zo maar geïnteresseerde. Het idee sloeg aan. Nu bezoeken al meer dan 700 mensen iedere week ons museum. Aan de hand van de volgende vraag wordt de collectie van het museum steeds verder uitgebreid: welke zaken uit de (cultuur)historie van de zes kernen van De Bilt zijn de moeite waard voor de inwoners, hebben een bovenlokale betekenis, zijn beeldend weer te geven, met de nodige informatie en doorverwijzingen? Intussen staan er rondleidingen op de site van het onlinemuseum over onderwerpen als de Adel in de Bilt, over het bedrijfsleven in de zes kernen, over de bevrijding etc. Men kan op de site bijna zestig historische kaarten van het gebied bewonderen. Er zijn in samenwerking met Regio TV De Bilt filmpjes gemaakt over 'Levende Monumenten'. Maandelijks gaat een uitgebreide Nieuwsbrief de deur uit. Op de site vindt men Books, zoals recent een hertaald fraai 16e-eeuws James Bondverhaal over de grenzen van Gooi en Sticht.

Verslag lezing "Zouaven, Nederlanders in vreemde krijgsdienst" op 9 december 2020 door Kees Rasch

door Marijke Lambermont

Het eerste deel van de lezing behandelt de geschiedenis van de Italiaanse eenwording in de eerste helft van de 19^e eeuw. Uiteindelijk werd in 1861 het koninkrijk Italië gesticht met Victor Emanuel II als koning en Florence als hoofdstad. De Kerkelijke Staat bleef zich echter verzetten tegen inlijving in het koninkrijk en richtte op 01-01-1861 de Pauselijke Zouaven op. Vanaf 1866 vindt er wereldwijd een grote werving van vrijwilligers plaats voor het leger van de paus. Daarvan kwamen er velen uit Nederland. Dit heeft zijn grondslag in de geschiedenis van Nederland. In Nederland werd na de reformatie in 1618 de Nederduitsgereformeerde kerk de staatskerk. Andere godsdiensten waren verboden. Alleen de katholieken mochten hun godsdienst nog beoefenen in schuilkerken. In 1796, toen kerk en staat werden gescheiden, kwam er in Nederland een beperkte vrijheid van godsdienst. In 1853 vindt herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in de Nederlandse katholieke kerk plaats. Vele katholieke jongemannen wilden wat doen voor het geloof en meldden zich aan voor het pauselijke leger. Ze moesten voldoen aan strenge selectiecriteria: goed katholiek, bewijs van inschrijving in het bevolkingsregister, bewijs van vrijstelling van militaire dienst, tussen de 17 en 35 jaar oud zijn en een minimale lengte van 1,57 meter hebben. Na aanmelding bij hun pastoor

gingen ze naar het verzamelpunt in Oudenbosch. Van daaruit gingen ze voor een medische keuring naar Brussel, waarna ze over land en zee doorreisden naar Rome. De Zouaven waren herkenbaar aan hun speciale uniform met pofbroek. In totaal werden er 3000 Nederlanders Zouaaf, waarvan er ruim 200 zijn overleden.

Degenen die terugkeerden werden vaak stateloos verklaard wegens indiensttreding bij een vreemde krijgsmacht, zonder vooraf toestemming te vragen aan Koning Willem III. In hun eigen katholieke kring werden zij echter als helden beschouwd, omdat zij voor de paus hadden gevochten en getracht hadden de Kerkelijke Staat te beschermen.

Spreker heeft onderzoek gedaan naar Zouaven afkomstig uit Vleuten-De Meern, Haarzuilens, Oudenrijn en Veldhuizen. Een aantal passeren de revue:

Joannes van Bijleveld werd in 1837 geboren in Vleuten. Hij was timmerman in Vleuten. Hij vertrekt op 30-jarige leeftijd naar Rome en keert terug in december 1869. In 1872 vertrekt hij naar Amsterdam om in dienst te treden bij het Korps Mariniers. Hij overleed in 1874 in Nederlands Indië tijdens de 2^e Atjeh-oorlog.

Arie Hoveling werd in 1846 geboren in Vleuten. Hij werkte als boerenknecht in Oudenrijn. Hij was vrijgesteld voor de Nationale Militie vanwege lichaamsgebreken. Op 21-jarige leeftijd vertrekt hij naar Rome en in 1868 wordt hij ingedeeld bij de pauselijke artillerie. Na zijn terugkomst trouwt hij in Woerden. Later vertrekt hij met zijn gezin naar Kralingen, waar hij gaat werken als wisselwachter. Na een halfjaar wordt hij ontslagen, waarna hij tot armoede vervalt.

Gerard Smit werd in 1850 geboren in Haarzuilens. Hij gaat op 14-jarige leeftijd het huis uit en wordt boerenknecht in Zuilen. Hij vertrekt op 17-jarige leeftijd naar Rome en verlengt zijn contract met een jaar. Na zijn huwelijk in Wilnis gaat hij wonen in Woerden, waar hij een kledingzaak had. De laatste jaren voor zijn overlijden in 1920 wordt hij financieel ondersteund door de Zouavenbond.

Antonius Vermeulen werd in 1830 geboren in De Meern. Hij was smidsknecht bij zijn vader. Hij woonde in Zevenhuizen, Harmelen en Hilversum. In 1866 vertrekt hij op 35-jarige leeftijd naar Rome. Een jaar later wordt hij ontslagen door de Minister van Defensie in Rome. Hij trouwt in Breda, maar

verlaat het gezin. Bij het huwelijk van zijn dochter in 1891 is zijn woonplaats onbekend

Andries van Batenburg werd in 1844 geboren in Cothen. Op 22-jarige leeftijd vertrekt hij naar Rome. Hij neemt deel aan de veldslag in Mentana in 1867 en wordt gedecoreerd. Na zijn huwelijk gaat hij in Vleuten wonen. Hij wordt tuinman bij Huize Alevelt. Vanaf 1923 ontvangt hij een bijdrage uit het ondersteuningsfonds Zouaven. Hij is in 1927 overleden.

Cornelis van de Beek werd in 1845 geboren in Harmelen. Hij wordt op 21-jarige leeftijd Zouaaf. Neemt deel aan de slag in Mentana, waarvoor hij wordt gedecoreerd. Na 50 jaar (in 1920) wordt in het Bevolkingsregister Vleuten de aantekening “geen Nederlander” opgenomen.

Theodorus van Dopperen werd in 1849 geboren in IJsselstein. Hij wordt schoenmakersleerling in Haarzuilens. Op 20-jarige leeftijd wordt hij in 1869 Zouaaf. Hij maakt de val van Rome mee. Na zijn terugkeer wordt hij schoenmaker in Benschop. Nadat zijn eerste echtgenote is overleden hertrouwt hij in Rotterdam, waar hij politieagent was. De getuigen bij zijn huwelijk waren twee stadssergeanten. Hij is op 38-jarige leeftijd overleden.

Cornelis Vreeswijk werd in 1843 geboren in Montfoort. Hij was wagenmaker. Op 22-jarige leeftijd wordt hij Zouaaf en neemt deel aan de slag in Mentana, waarvoor hij wordt gedecoreerd. Na een mislukt huwelijk vertrekt hij naar Amsterdam, waar hij op 13 adressen woont. In 1896 wordt hij in Utrecht veroordeeld voor landloperij. Hij is in 1898 overleden in het hospitaal van de Rijkswerkinrichting Veenhuizen.

Bronnen

Als bronnen van onderzoek naar Zouaven worden genoemd:

- Register van Nederlandse Zouaven (website www.zouavenmuseum.nl, onder “Museum & Documentatie”, “Zouavenregister”)
- Bevolkingsregister Vleuten-De Meern (1850-1940) (aanwezig in het documentatiecentrum van de Historische Vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens en Leidsche Rijn in de Broederschapshuisjes in Vleuten)
- Het Zouavenmuseum en het archief van het museum in Oudenbosch
- Bibliotheek Catharijne Convent

Literatuur

- Tijdschriften Historische Verenigeningen:
 - Vleuten (1985, 2014 en 2015)
 - Tussen Rijn-en-Lek, Kromme-Rijng gebied (2006)
 - IJsselstein (1999)
 - Soest (1991-1994)
- Voor Paus en Koning (uitgave Zouavenmuseum, 1998)
- De Vuist van de Paus (Wim Zaal, 1996)
- Zouaven tussen Vecht en Eem (G.L. de Boer)

Aan het eind van de lezing wordt er een vraag gesteld over de herkomst van het woord Zouaven. Het antwoord dat we naderhand ontvingen luidt:
Komt van Arabisch Zouaoua, naam van een stam der Kabylen. Het waren soldaten die de lijfwacht van Berbervorsten vormden. Toen deze soldaten in Franse dienst kwamen in 1839 ontstond daardoor het Franse korps Zouaven. Zij bleven de oorspronkelijke schilderachtige klederdracht dragen.
(ontleend aan Winkler Prins Encyclopedie, 7e druk)

Kort verslag video-nieuwjaarsbijeenkomst 13 januari 2021

door Marijke Lambermont

Vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om onze traditionele nieuwjaarsbijeenkomst te houden. In plaats hiervan hebben we op deze avond een videobijeenkomst gehouden. Dit was een primeur voor onze afdeling.

Na een korte openingstoespraak en nieuwjaarswensen door de voorzitter hield **Jo Thijssen** zijn lezing **“Nieuwjaarswensen in cultuur-historisch perspectief: voorgeschiedenis en ontwikkeling van nieuwjaarsprenten”**. Het begint bij het oud-Germaanse joelfeest dat rond de zonnewende van 21 december werd gevierd en 13 dagen en 12 nachten duurde, met vreugdevuren, veel kabaal om boze geesten te verjagen, bloedoffers om goden gunstig te stemmen en wilde dansen in offerdiervormomming.

Bij de Romeinen begon het nieuwe jaar op 1 maart, totdat Julius Caesar in 45 v.Chr. de juliaanse kalender invoerde, vanaf die tijd was Nieuwjaar op 1 januari. De Romeinen offerden sindsdien op die dag aan de god Janus (waarnaar januari is genoemd) om hem mild te stemmen voor het aankomende jaar. De Romeinen gaven elkaar bij die gelegenheid geschenken zoals bijvoorbeeld de zogenaamde “Nieuwjaars-lampen.” Dat waren terracotta lampjes waarop toepasselijke spreuken waren aangebracht zoals “moge het nieuwe jaar u voorspoed, geluk en zegen brengen.”

De vroegste nieuwjaarsprenten waren miniaturen gemaakt door nonnen bij mystieke thema's in manuscripten. Dit ontwikkelde zich naar “andachtsbilder” in Nederland devotieprenten genoemd, waarbij vanuit het geloof wensen werden overgebracht.

Tussen 1600 en 1700 werden nieuwjaarsprenten gemaakt door broederschappen, zoals schutterijen, rederijderskamers. Vanaf de 18^e eeuw werden nieuwjaarsprenten vaak uitgegeven door beroepsgroepen, zoals lantaarnopstekers, schoorsteenvegers, torenwachters, vuilnisophalers, straatvegers, nachtwakers, etc. Zij gingen van deur tot deur om zo een nieuwjaarsgift te krijgen. Zo'n nieuwjaarsprent bestond uit een simpele houtsnede met daaronder een wens in dichtvorm. De afbeelding had meestal betrekking op het beroep van de persoon die de wens verstreekte en was vaak

een kopie van een houtsnede die ook elders werd gebruikt. Het gedicht was vaak moralistisch of godsdienstig.

Met de komst van de nieuwjaarsprenten en -kaarten die vanaf eind 19^e eeuw met via de post bij familie, bekenden en relaties werden bezorgd, verdween het gebruik om met nieuwjaarsprenten langs de deuren te gaan. Door de komst van de nieuwe media neemt het verzenden van nieuwjaarskaarten in de laatste jaren sterk af. De traditie om met de afgifte van een kaartje nieuwjaarswensen over te brengen en zo geld te ontvangen is echter bij veel bezorgers van de krant en reclamedrukwerk nog gebruikelijk.

De nieuwjaarswens van de torenwachters van Utrecht voor 1797 (zonder het gedicht) met afbeelding van de Buurkerk met op de achtergrond de Domtoren

Tot slot enkele Utrechtse accenten:

- in ca. 1584 werd een nieuwjaarsprent door twee boden van Willem van Oranje aangeboden aan de Staten van Utrecht
- in ca. 1485 werd een nieuwjaars prent gemaakt door de uit Utrecht afkomstige graficus Erhard Reuwich, die waarschijnlijk een zoon was van de schilder Hillebrant (van) Reewijk, die tussen 1456 en 1465 voor de Utrechtse Buurkerk werkte
- nieuwjaarsprent van de torenwachters te Utrecht voor het jaar 1797 met een afbeelding van de Buurkerk met op de achtergrond de Domtoren

Jo Thijssen eindigde zijn lezing met twee vragen waarvoor hij hulp zoekt

1. Utrechtse prent voor Willem van Oranje.

In 1584 schonken de Staten van Utrecht een nieuwjaarsprent aan Prins Willem van Oranje. Deze is na 20 december 1583 vervaardigd en uiterlijk op 20 januari 1584 aan de prins overhandigd door twee boden, namelijk Lyeveijn de Vechtere en zijn collega.

De vraag is of iemand in het archief van de Staten concrete informatie weet te vinden over de opdracht of betaling van deze prent, dan wel over bode Lyeveijn de Vechtere of andere boden.

2.Utrechtse schutterijen en rederijderskamers.

Uit veel grote steden zijn nieuwjaarswensen en nieuwjaarsprenten bewaard van schutterijen en rederijderskamers. Ze werden vooral gemaakt tussen 1600 en 1800. De stad Utrecht kende diverse rederijderskamers en schutterijen, maar tot dusverre zijn er nooit nieuwjaarswensen of nieuwjaarsprenten van gevonden.

De vraag is: weet iemand hierover enige documentatie te vinden?

Aan het eind van de video-nieuwjaarsbijeenkomst deed de voorzitter aan ons allen een oproep om de camera's aan te zetten en het glas te heffen om een toast uit te brengen op het nieuwe jaar. Alles bij elkaar was het ondanks de beperkingen een geslaagde bijeenkomst, waaraan 32 mensen hebben deelgenomen.

Oproep: In 2028 zal het Raadhuis van Vleuten (Het Gebouw) 100 jaar bestaan. Het is dan de bedoeling hierover een boek te laten verschijnen. Joyce en Herman Helleman verzamelen hiervoor verhalen en oude foto's, ook suggesties zijn van harte welkom: info@raadhuysvleuten.nl of een telefoontje naar Herman 06-51204991. Zie Tijdschriftennieuws in dit blad bij Rond Leidsche Rijn & Vleutensche Wetering p.14 ev.

Vraag: Wie weet wat een 'waterstrot' is? Dit gebrek kwam ik tegen bij een inschrijving in de nationale militie (1911-1912).

Uw reactie graag naar hettyvenema@casema.nl en naar yalinse@planet.nl.

Feestfoto!

Door Yvonne Jansen- Linse

Tussen oude familiefoto's zat dit groepsportret. Er stond niets achterop geschreven en ook bij oude documenten, toch al schaars aanwezig, waren geen gegevens te vinden. Het zou waarschijnlijk kunnen gaan over de viering van een jubileum gezien de jaartallen. Maar om welke festiviteit zou het gaan? Na zoek in de jaartallen in GensDataPro kwam het volgende uit de bus.

De twee jaartallen op deze foto, 1866-1906, wijzen op het veertigjarig huwelijksfeest van Elisabeth Sniijders (1843-1929) en Hendrik Willem Bonnes (1844-1922), want een ander jubileum kan uit de familiegegevens niet worden achterhaald. De foto is genomen in 1906. Het bruidspaar zelf is niet afgebeeld maar wel een aantal familieleden. Enkele namen van de 11 personen waren bekend. De andere zijn er bij gevonden. Het gezelschap bestaat uit familieleden en aanhang. Waarom deze mensen op de foto staan en anderen wellicht niet, blijft gissen.

De vrouw helemaal links naast het jaartal 1866 is onbekend, mogelijk een kleindochter, Johanna Geertruida Sniijders, 1884-1932. De dame in het midden is Johanna Geertruida Bonnes, 1873-1954. Helemaal rechts staat Johanna Geertruida Jansen 1874-1955. Tweede rij links: Elisabeth Helena Schram, 1879-1960, Antonie Lambertus Schram, 1889-1954, Karel Anne van

Wermeskerken 1875- 1949 en Geertruida Arnolda Sniijders, 1873 en overleden na 1949. Voorste rij: links Bernardus Jansen 1876-1970, Adriaan Anthonie van Ginhoven 1874-1937 en rechts Cornelis Jansen 1879-1950.

Het meisje in de witte jurk voor hen is vermoedelijk Elisabeth Janna Bonnes, 1894-1985.

Het gezelschap is gekleed in een soort Tiroler pakjes. Ze geven misschien een opvoering, misschien zingen ze een speciaal lied of wordt er iets gedeclameerd. Voor de foto hebben ze duidelijk geposeerd.

Waar de foto is genomen is onbekend maar zeer waarschijnlijk in Utrecht.

Familierelaties.

De vet gedrukte namen zijn van de personen op de foto. Bijna alle data betreffen gebeurtenissen in Utrecht, waar een ieder ook heeft gewoond.

Het 40-jarige bruidspaar bestaat uit Elisabeth Sniijders (1843-1929), de dochter van Cornelis Sniijders (1810-1866), kleermaker, kok, verpleger, gevangenis bewaarder) en Johanna Geertruida Tison (1816-1895), stadsvroedvrouw, en Hendrik Willem Bonnes (1844-1922), sigarenmaker, zoon van Jan Bonnes en Cornelia Oogjen. Zij zijn getrouwd 19 december 1866 te Utrecht. Twee kinderen zijn:

Hendrik Willem Bonnes (1869-1960) musicus USO, trouwt met Antje van de Mheen. Hun dochter is **Elisabeth Janna Bonnes**, (1894-1985).

en **Johanna Geertruida Bonnes** (1873-1954), getrouwd met **Adriaan Antonie van Ginhoven** (1874-19360), kantoorbediende.

Johanna Geertruida Sniijders, (1884-1932) dochter van Cornelis Sniijders en Hendrika Petronella Albertie, Cornelis Sniijders is een broer van Elisabeth Sniijders. Eveneens een dochter van Cornelis Sniijders en Hendrika Petronella Albertie: **Geertruida Arnolda Sniijders** (1873- na 1949) getrouwd met **Karel Anne van Wermeskerken** (1875-1949).

Johanna Geertruida Jansen (1874-1955), dochter van Anna Sniijders en Bernardus Jansen. Anna Sniijders is een zuster van Elisabeth Sniijders. Eveneens kinderen van Anna Sniijders en Bernardus Jansen zijn **Bernardus Jansen** (1876-1970), ambtenaar NS met zijn aanstaande vrouw **Elizabeth Helena Schram** (1879-1960) en haar halfbroer **Anthonie Lambertus Schram** (1889-1954) later directeur N.V. Utrechtse Metaalwarenfabriek. Broer van Bernardus Jansen is **Cornelis Jansen** (1879-1950) kleermaker.

Tijdschriftennieuws

door Hetty Venema

Cronyck de Geyn, jg. 42, nr. 4-2020

(cronyckdegyn@museumwarsenhoeck.nl), Bart Jan Damstra: (Bijna) verdwenen erfgoed: herbergen in Vreeswijk, in dit verhaal komen herbergen en cafés aan de orde over locaties, wetenswaardigheden en hun rol met name

in de 17e en 18e eeuw [stad Gorinchem, De Dom(storen), Rhenen, de(n) Meermin, de Ossekop, de Schenckkan, de Roode Deur, later de Witte Zwaan en veel meer]; Leny Smit en Frank van der Lecq: Poldermolen Oudegein zet maaltraditie voort, De Oudegeinse Poldermolen gaat weer water malen. Doel: bijdragen tot de doorstroming en waterkwaliteit in het Park Oudegein [foto van de laatste beroepsmolenaar Gerrit Star met vrouw en dochter]; Bart Jan Damstra: Het gebied Rijnenburg-historisch Jutphaas, Het dertiende en laatste deel in de reeks over Nieuwegeinse wijken [kasteel en ridderhofstad Rijnenburg, boerderij Het Blok, boerderij Eendenvreugd; Siety Meijer: Frederik Willem Conrad (1800-1870): In Vreeswijk, tussen Huis de Wiers en de Prinsessenweg, ligt de Ingenieur F.W. Conradstraat. De straat is vernoemd naar Frederik Willem Conrad, een vooraanstaand ingenieur van de Waterstaatsdienst. Van 1854 tot 1878 was het landgoed De Wiers in het bezit van de familie Conrad. Maar wie was Frederik Willem Conrad en wat was zijn relatie met Vreeswijk? [zijn vader Frederik Willem Conrad senior werd in 1807 door koning Lodewijk Napoleon benoemd tot inspecteur-generaal van de Waterstaat. Na het jong overlijden van Conrad senior bepaalde Napoleon dat zijn drie jonge zoons op kosten van de staat opgeleid moesten worden voor het vak van de waterstaat]; Bart Jan Damstra: Nieuwegein op de kaart: Oudegein, 'In Nieuwegein op de kaart' worden aan de hand van oude kaarten telkens een gebied of thema belicht; Jaap Boersema: Kindermeisje bij De Leeuw van Weenen, op verzoek van het 4 en 5 mei-comité hebben schippers en hun nabestaanden uit Vreeswijk hun verhalen verteld of op papier gezet.

De Biltse Grift, jg. 29, nr. 4, december 2020 (historischekringdebilt.nl), Kees Floor: Het verhaal van de heks van Oostbroek. Al meer dan 450 jaar doet er een verhaal de ronde over een heks uit Oostbroek. Oostbroek slaat hier niet op een klooster of landgoed, maar op een dorpje of gehucht, niet ver ten oosten van Utrecht, zij vloog op een gaffel naar een ondergrondse ruimte in Wijck waar helse feesten plaatsvonden (aangevuld uit het tijdschrift Het Kromme Rijngebied, jg.2020, nr. 4, Kees Floor) [Van Hensbeek, Boudewijn Ronsse, Johannes de Wier, Simon Goulart van Senlis, boekdrukker Jan Andriesz Clouting]; Wim Krommenhoek: Architectuur in De Bilt: Bouwstijlen met architectuurwaarde uit de eerste helft van de 20^e eeuw [o.a. R.K. kerk aan de Kerklaan, Huize Gaudeamus, Van Everdingen school aan de Soestdijkseweg, Immanuelkerk en R.K. kerk aan de Gregoriuslaan; Loes Meijer-Ott: Dingen die voorbij gaan [katholieke en christelijke ziekenfondsen, de typemachine, de stencilmachine, correctielak]; Abe Postma: De Bilt toen en nu: [tram en tunnel aan de Utrechtseweg]; Wim Krommenhoek: Kunst in De Bilt: een reis langs beelden in onze gemeente 7 [Sylphide van Wenkelbach, weerbericht van Ina van Faassen en depressie van Van de Wint, alle drie op het terrein van het KNMI]; Bernard Schut: Herinneringen aan vroeger, mijn eerste vriendinnetje.

Leusden Toen, jg. 36, nr. 4, november 2020 (historieleusden.nl; boeken.historieleusden.nl), Lia van Burgsteden: Buitenhoven en ridders langs de Modderbeek, Hof Ter Horst en de hof Hoolhorst, 900 jaar terug in de tijd in het middeleeuwse Leusden, wouden, moerassen, heidevelden meanderende beken en de eerste ontginners [boerderij De Horst aan het Valleikanaal, op dezelfde locatie als de eerste adellijke hof Ter Horst [Hurdeman, Van de Wolfshaar, Van Middelaar, Blom, graaf Willem III bemiddelde bij de ruzie tussen de bisschop van Utrecht en Jan van Woudenberg, vette ganzen en hobbier in 1395, boerderij Het Scham, hof Hoolhorst, Zweder van Uterlo; een mooi stuk geschiedenis met fraaie plaatjes]; José Hurdeman: De Tweede Wereldoorlog in honderd foto's; Piet Oudejans: De organist over 'zijn' orgel in de St. Jozefkerk [Wilhelm Rütter, de orgelmaker]; Lia van Burgsteden: Schilderij Zandbrinkermolen naar oude molenplek op Zandbrink [sergeant Hemmelder Sr. maakte in 1939-1940 tijdens zijn inkwartiering in Achterveld een foto van de molen Zandbrink en liet zijn zwager en kunstenaar Joop Mul hiervan een schilderij maken. Het schilderij heeft al die jaren bij de familie Hemmelder in Hengelo gehangen. Door de publicatie van de sergeant: Met wie zijn we dan in de oorlog?, werd dit schilderij in Leusden bekend. Dit schilderij is door de familie Hemmelder nu geschonken aan de kleinkinderen van de molenaar en Maarten Wolfswinkel, eigenaar van de Zandbrinkermolen gaat het schilderij een mooi plekje geven].

Historische Kring Maarssen, jg. 47, nr. 4-2020 (historischekringmaarssen.nl) Carlo de Meijer: Van Snaefsburch tot Snavelenburg [Snaafburg als hofstad, Otto Snaefs, de naamgever, het geslacht Grauwert, boerderij De Snaafburg, zorgcentrum Snavelenburg en de Snaafburgstraat]; Kees Floor: De kaartjes van Maarssen in de gemeenteatlas van Jacob Kuyper; Wally Smits: Het Schilderkwartier in Maarssen, wel 100 ooms en tantes!, de volwassenen hadden beroerdere tijden meegemaakt en gunden elkaar en hun kinderen het beste; Ria Tijhuis: De wandeling van De Pijper in 1916, een terugblik, deel 11; Luuc Kooijmans: Onvriendelijke vrienden; rumoer rond Goudestein, deel 1 [Joan Huydecoper (1599-1661 met Maria Coymans (1603-1647) en hun nageslacht.

Rond Leidsche Rijn & Vleutensche Wetering, jg. 40, nr. 4, december 2020 (histvervdmh.nl), Jan Schutte: Vrijwilliger bij onze bloeiende vereniging ..., Herinneringen aan Dick Gravendeel en echtgenote Ria Gravendeel-Oosterbeek, een interview met dochter Barbara en zoon Ogier Gravendeel; Veronique Voorn: Klassen- en groepsfoto's, klas 2F van de Mavo Oudenrijn in De Meern, 1979-1980 [Hans, Vergeer, Mo, Knaak, Drogenbroek, Tukker]; Hermien Hellemans en Jan Schutte: 'Raadhuis Vleuten', bijna 100 jaar ontmoeten en verbinden van mensen (1), wat gebeurt er op dit moment in dit gebouw en wat is er allemaal in gebeurd in die bijna 100 jaar? [pastoor Ohl had strenge regels, zo moesten de jonge vrouwen beloven vóór hun twintigste geen verkering te beginnen (1932), tussen de jaren '30 en '60 was

er een periode dat op zaterdag de protestanten en op zondag de katholieken in een kersenboomgaard zaten. ‘Het Gebouw’ was toen voor en door de katholieke gemeenschap, als je toen als protestant ‘het gebouw’ in kwam dan werd je er met ‘pek en veren’ uit gebonjourd. Het is de bedoeling dat in 2028 een boek verschijnt over Het Gebouw (zie bij Tips en Weetjes). Arnold van Dijk: Terug naar Vleuten (25), Onverwacht bezoek [Behalve de tractor van Toon van Rossum kwam er nooit verkeer langs]; Clement van Dijk: Dagboek van een slachtoffer van de razzia Rotterdam, 10 en 11 november 1944 (3), Naar het Front; Veronique Voorn-Verkleij: Onze monumenten, Het boerderijenlint en andere mooie panden langs de Rijksstraatweg en de Zandweg in De Meern (1); C.W.M. (Kees) Rasch: De klokkenroof in 1943 (2), er is in Hamburg 1.853.424 kilo aan Nederlandse klokken omgesmolten; Idem: Het Romeinse Rijk (13), SPQR, De letters SPQR treffen we in het Romeinse Rijk aan op gebouwen, vaandels, munten en in documenten. De betekenis van deze letters wordt in het artikel uitgelegd; Hans Ellenbroek: De Steenen Kamer, met beknopte histories van De Meernhoeve en Het Ridderblok (1) [familie Van Berck en wapen]; Ton H.M. van Schaik: Van over het Kanaal, Pastorie en kasteel [Henricus Ohl (1854-1944) was een stevige tippelaar].

St. Maerten, Tijdschrift van de Historische Vereniging Maartensdijk, nr. 59, december 2020 (historischeverenigingmaartensdijk.nl), Lex van Boetzelaer: Landgoed Eyckenstein, Het landgoed is al generaties eigendom van familie Van Boetzelaer. De familie beheert het als een open landgoed, waar bezoekers van harte welkom zijn en mogen genieten van landschap, natuur, rust en ruimte. Er worden regelmatig activiteiten ontwikkeld, zoals rondleidingen en open dagen, om het publiek met het landgoed kennis te laten maken. Slechts een beperkt deel achter het huis is afgesloten en alleen met speciale dagen toegankelijk. [Overzicht met eigenaren en huurder(s): Van Lamsweerde, Van Vianen, Gerobulus, Van Poolsum, Van Kooten, Eyck (van Zuylichem) en Van Boetzelaer, zie ook het boek: Eyckenstein, op de grens van zand en veen, uitgever Matrijs 2010]; Tonneke Wilmlink: Droge voeten, Utrechts veengebied: Oostveen, Achttienhoven, Westbroek; Martin Groot en Jan Maasen: Brand en brandweer in Achttienhoven en Westbroek, deel 1: de brandweer [met foto's van de handspuit, Opel Blitz, Graham trekker, Magirus Deutz, Volvo]; Frans Klok en Tonneke Wilmlink: De genese van de Historische Vereniging Maartensdijk, oftewel: succes kent vele vaders [van de knipschaar van kapper Hans Stevens met in de stoel Koos Kolenbrander, historicus Anne Doedens en zijn vrouw; zie ook: stmaerten.nl en onlinemuseumdebilt.nl]; Drie historische pennenvruchten van drie founding fathers van onze vereniging: Anne Doedens en Hans Stevens: Meer vee dan mensen [armoede en rijkdom rond de eeuwwisseling] van 5 november 1985; Hans Stevens: over de anjer kwekerij [Van der Geer] van 20 maart 1990 en Koos Kolenbrander: voortbordurend op de anjerkwekerij [de legendarische Jan de Rooy, die in een huisje achter de kwekerij woonde] van 5 november 1985.

Tips en Weetjes

door Hetty Venema

Famillement wordt gehouden in juli 2021 in Amsterdam. Juiste datum wordt nog bekend gemaakt [famillement.nl].

Boeken: 'Geschiedenis van de Nederlandse slavenhandel' van Prof. Dr. P.C. Emmer, Nieuw Amsterdam 2019. Zie ook EW (Elsevier weekblad, jg. 76, nr. 44, 31 oktober 2020) Piet Emmer: ik probeer te begrijpen hoe de koloniale slavernij in de praktijk functioneerde.

Verschenen: De Tweede Wereldoorlog in Houten, 't Goy, Tull en 't Waal en Schalkwijk door Otto Wttewaall, deel 20 in de Historische reeks van de Historische Kring tussen Rijn en Lek. En als nummer 21 is verschenen Van Kerk en Dorp, 200 jaar Witte Kerkje van Odijk, dat nu 200 jaar bestaat.

'Achtttiende-eeuws reisjournaal van Adriaan Hendrik Eyck', redactie Piet van Hees [er gebeurt wel eens wat onderweg, zoals een wilde rit in een te kleine postkoets in het halfdonker], verschijnt begin dit jaar als e-book [onlinemuseumdebilt.nl].

Wist u dat wij genealogen ook kunnen meehelpen aan het oplossen van misdrijven? Lex Meulenbroek schreef hier een boek over: 'Een hooiberg vol spelden'. Een nieuwe, baanbrekende opsporingsmethode. Forensische genetische genealogie maakt n.l. ook gebruik van particuliere genealogische DNA-databanken, waarin personen vrijwillig hun DNA-profiel laten opslaan om meer te weten te komen over hun afkomst en hun verwanten. Het belicht de techniek achter de forensische genetische genealogie, maar ook de ethische en juridische dilemma's.

'De Oude Rijn tussen Leiden en Utrecht', wonen en werken aan de rivier omstreeks 1925. Honderd jaar geleden heeft een fotograaf van de Provinciale Waterstaat foto's gemaakt van de Oude Rijn. Het boek is het resultaat van een samenwerking van de archiefdiensten in Woerden, Alphen aan de Rijn en Leiden. Het boek kost € 22,50 en te koop bij boekhandel De Kler in Woerden, bij RHC Rijnstreek en Lopikerwaard (rhcrijnstreek.nl) of via de uitgever Stichting Rijnlandse Historiën.

Tentoonstellingen: Rijksmuseum: tentoonstelling over het slavernijverleden van 12 februari t/m 30 mei 2021.

Spooraffiches in het Spoorwegmuseum, de vroegste affiches werden eind 19^e eeuw gemaakt voor boottreinen door o.a. architect H.P. Berlage. Op de eerste moderne spoorwegaffiches werden geen treinen of bestemmingen afgebeeld, maar reizigers in een cartooneske stijl. Vanaf 13 februari 2021.

Websites: CBG, jg. 26, nr. 4, december 2020, p.4: Eric Hennekam geeft regelmatig onderzoektips via zijn blog [erichennekam.blogspot.com]. Je bent wat je weggooit, de verdwenen geschiedenis van het Waterlooplein [jick.nl/waterlooplein].

Neem ook eens een kijkje op academievoorgenealogie.nl, pg. 7. Op 4 februari: over het gebruik van autosomaal DNA; 18 februari: y-DNA voor de mannelijke lijn en 25 februari 2021: mt-DNA voor de vrouwelijke lijn, aanvang 19.30 uur.

Uit GroninGEN, , jg. 27, 2020: Gronings Erfgoed Live, elke twee weken op woensdagavond tussen 19.30 en 20.30 uur. Data: 6 en 20 januari (is geweest); 3 en 17 februari; 3, 17 en 31 maart; 14 en 28 april 2021. De lezingen worden live uitgezonden via internet. Kijk op groningerarchieven.nl. Omdat de nieuwe website van de NGV nog niet optimaal functioneert heeft de afdeling Groningen een eigen website: ngv-groningen.nl. En van Antonia Veldhuis: watstaatdaer.nl, oefenen met oud handschrift, woorden en afkortingen, paleopuzzel en nog veel meer.

Op 1 oktober 2020 ging de website alledrenten.nl uit de lucht. Het zoeken (en vinden) naar gegevens van Drentse voorouders kan uiteraard nog steeds, maar dan via de nieuwe zoekmachines op drentsarchief.nl.

[Sosantwerpen.be](https://sosantwerpen.be), waar ging men vroeger aan dood? Een project over de sociale ongelijkheid in sterfte in Antwerpen (1820-1946). U begrijpt het al: er worden vrijwilligers gezocht.

Digitaal verleden: verdwenen historische kerken, gebouwen en straten uit de 17^e-eeuwse omgeving komen digitaal tot leven (o.a. Leiden, de Pilgrim Fathers; Dordrecht, de Synode). Kijk op Stichting De Verborgten Stad. Ook via facebook.

In Utrecht heeft Hugo van der Hurk via oude foto's uit Het Utrechts Archief een fotozoektocht uitgezet met 38 bezienswaardigheden. De tocht duurt ca. een uur, gaat via de telefoon. Deze tocht is ook online te bekijken. Kijk op internet: fotozoektocht van Hugo van der Hurk.

Op 17 februari 2021 van 20.00 tot 21.00 uur een webinar over de geschiedenis van De Meern door Kees Rasch. U kunt deze via Youtube bekijken en ook vragen stellen. Aanmelden via: activiteiten@histvervdmh.nl, u krijgt dan een link om online aanwezig te zijn. Voor niet leden € 2,50.

[TruthFinder.com](https://truthfinder.com), Jan Schuit was op zoek naar de familie Schuitenvoerder in Amerika. Voor nog geen 15 dollar heeft Jan Schuit binnen een maand een berg informatie binnen gehaald. TruthFinder geeft toegang tot openbare documenten, contactinformatie, achtergrondcontroles en meer. [Amstelland, nr. 120, november 2020, p. 25ev].

Wijk bij Duurstede: van de 69 dozen met archiefkopieën die vorig jaar in een container voor oud papier werden gevonden, zijn er nog altijd zeven niet terecht. Het gaat om bouwvergunningen, kadastrale gegevens, notariële akten

met namen, beroepen en documentnummers van paspoorten en rijbewijzen. [De Telegraaf 12 januari 2021].

En ik eindig met 'HAW PIN' oftewel: 'HOU VOL'. Haw pin is een oud artilleriebevel uit de vestingstad Maastricht. [Peter-Paul Kolbert, GenVer/NGV, afdelingsblad Zuid-Limburg, jg.23, nr.4, november 2020].

Voorouderspreekuur in corona-tijd

door Yvonne Jansen-Linse en Marijke Lambermont

Nu het archief gesloten is kan er geen spreekuur worden gehouden. Via de mail maakten mensen echter toch gebruik van het voorouderspreekuur. Want vragen zijn er altijd. Dat bleek ook uit de aard van de vragen. Niet voor iedereen was het duidelijk dat wij geen medewerkers van het Utrechts Archief zijn. Daardoor waren de verwachtingen soms te zeer gericht op concrete antwoorden. Bij elke vraag is geprobeerd tips en mogelijkheden aan te reiken voor verder onderzoek.

Hieronder volgen enkele verzoeken om informatie, summier geformuleerd.

Een voorbeeld is de vraag betreffende Adriaen Thijmans, geb. omstreeks 1580, die in Westbroek woonde en genoemd wordt bij de aankoop van grond in 1628 in Hilversum. Het gaat om mogelijke genealogische verbanden, onder ander op basis van informatie uit de koopakte. Aangeraden is om gebruik te maken van fora, zoals www.stamboomforum.nl, het voorouderplein van het Utrechts archief <https://hetutrechtsarchief.nl/discussions/voorouderplein> en het Streekarchief Gooi en Vechtstreek in Hilversum (<https://www.gooienvechthistorisch.nl/onderzoek>), omdat het om onderzoek in verschillende regio's gaat.

Een andere vraag betreft Evert Roelofsz Bor(re)man die trouwde op 4 augustus 1639 in de Jacobikerk met Marichen Cornelis. Nadat Marichen in 1651 overleed, stierf Evert op 9 oktober 1651. Zij hadden nog kleine kinderen. De vraag betreft de toegewezen voogden van de kinderen. Daarbij speelt het feit dat Evert grond in Groenekan heeft gehad en waarschijnlijk pachter is geweest. Aangeraden is om de Utrechtse Parentelen vóór 1650 na te zien en eveneens gebruik te maken van fora.

Ook een vraag: zijn er gegevens over mijn grootouders Bosken, geb. ca. 1981, die in Utrecht in Wijk C gewoond hebben. De gegevens die zij aanleverde waren erg summier. We hebben haar aangeraden om te proberen eerst wat meer gegevens te verzamelen en verwezen naar o.a. het Volksbuurtmuseum.

Mijn voorouders (Verheul) woonden in Utrecht o.a. in de Weidesteeg, de Ravensteeg en Laan van Croese. Zijn deze stegen terug te vinden op oude stadsplattegronden? Zo ja, waar in te zien? Verwezen naar de plattegrond van Van der Monde uit 1838 en de website van Het Utrechts Archief.

Mijn oma Alice is geboren in 1908 en overleden in 1987. Zij woonde in de Emmalaan in Kortenhoef. Zij was zeven maanden zwanger toen ze in het

huwelijk trad in 1929 en had voor haar trouwen in een klooster verbleven, dat moet geweest zijn in 1927/1928/1929. In ieder geval is zij vanuit de Emmalaan naar dit klooster gegaan waarschijnlijk omdat ze zomaar zwanger was. Kunt u nog archieven vinden van een Rooms Katholiek klooster in Hilversum of Kortenhoef? Advies: kijk of er in die periode een bevolkingsregister was van Kortenhoef, mogelijk dat daarin haar woon- en verblijfplaats te vinden zijn. Een mevrouw is op zoek naar een eventueel derde kind van haar overleden moeder, (zij overleed op 05-09-2009 te Dongen). Ze heeft van september 1968 tot november 1970 in de Bosboomstraat te Utrecht gewoond. Ons advies was: vraag een uittreksel van haar persoonskaart aan bij het CBG.

Paleografie

Transcriptie nr 4 - november 2019

Compareerden etc. Dirck Dircksz Geduldich van Aken
borger t' Uytrecht ende Haesgen Dirck Spiesendochter
sijne wettige huysfrou, verclarende dat alsoe Dirck
Gedulich hare vader bij contract antenuptiaell ofte
huwelicxe voerwaerden van date den veerthienste july
drie ende tachtich met hem Dirck in rechter medegaeve
belooft heeft d' somme van tweehondert gulden te
betalen in gerede gelde tussche dier tijt ende Victoris
doen naestcommende, ende daer voore verobligeert ende datelijck
verbonden heeft alle alsulcke goedere ende coopmanschappe
te weete zeeker librije ofte boeken als hij ter selver
tijt hadde staende ten huysse van haere comparante moeder
Adriana Claes Gerritsz weduwe consenterende ende
overgevende ten selve tijde in crachte van de voers.
huwelicxe vorwaerden dat soe verre hij d' voers. tweehondert
gulden binnen den voers. tijt nyet en betaelde dat sijluyden
comparante alsdan tot hare schoonste soe well van den selve
boeken ende goederen vente ende vercopen souden muege totte voers.
tweehondert gulde toe achtervolgende den voers. contracte
ende dat nue den selve hare vader die voers. somme ende
beloofte in 't minste tot noch toe nyet alleen nyet voldaan
ende betaelt en heeft maer heeft hij daer en boven hen
comparante beswaert met borchtochte van vier ende veertich
gulde twee stuivers die sij van haers vaders wege voornoemt
hebben moete oplegge ende betalen tot behoef van Jan
Hermansz crediteur van haer voers. vader. Item noch aen seeker
ander schulden twee ende twyntich gulden behalve dat die
voers. Adriana haer comparante moeder tot sijne versouck ver-
schote heeft vier ende veertich gulden aen de cleedere van hem
Diederich comparant ende dat den voers. haere vader belooft

Op ginds den 21 septemb. 1662. sijn voor
 my fachs bylethe in des ewigw. alle in des
 ydondomdes Commissars ydascoriet met
 Gecus J. Boekens door wetdel Citatie Am
 fpoeks Van Olof Ruyndes Curator of
 & gij & Wicouts & goudt magelaten kinderen
 Van & goudt & gij & E. vutig Ruyndes in
 de Secretarij ycompariet; Jan Ruyndes Oud
 Van St. kinders ewige der stads Stavoren;
 & goudt & St. kinders alle vromen eligendi
 van Curators goudt tot gawe Curator
 Genomindet & goudt gars Oud Jan St.
 bidt de Curator in plaats Van sijn O. l. d. d.
 broede Joost Ruyndes Joost aangenomen oud
 Eds in forma, oud de St. kinders Joost
 te foches fouds te foudes & voort goud
 valk niffens Olof Ruyndes alle Curator van
 des bevestigt te d. d. & lach, in vord
 id goudes Curator foudes is & befaat
 te d. d., waar voor Voorquade Oud gij alle
 sijn goudes goudt goudt & d. d. d.

Stichtse Heraut - Namenindex 2020

- Aelst: Maria van, 35
Amstelveen: familie, 34
Anthonisz: Hendrick, 50
Asperen: Maria van, 68
Balfort: Willem, 63
Barneveld:
 Henderik, 42
 Jacobus, 42
Barnevelds: derde generatie, 12
Beaufort: Anna Aleida de, 57
Bemmel: Hans van, 57
Bergh: Jelis van den, 50
Berlekom: Jet Berdenis van, 8
Berthout van Mechelen: Willem II, 86
Besseling:
 Johannes Henricus, 5
 Nol, 5
Blaederen: Roeloff van, 98
Blau: Fritz, 57
Blau-Munter: Mina Lisa, 57
Blom: Grietje, 11
Blommers- van Schoonheim: Ka, 6, 29
Boer: Arie de, 58
Boerefijn: Diert, 44
Boessenkool – Nawijn: familie, 13
Bontje: Jacob, 55
Bos: Teunis, 89
Boudier: Anthonius Henricus, 7
Boudier-Bakker: Ina, 7
Bouillon: Godfried van, 85
Bransen: Antoon en Cor, 85
Braster: Maria Geertruij, 66
Bron: Hendrik, 68, 71
Bronswijk:
 Annelies van, 8
 Johanna E.M.H. van, 9
Bruin: familie de, 34
Bruin(s): Claas, 11
Bunschoten:
 Baltes van, 41
 Teunis van, 41
Buy(c)k: Coenraad, 16
Camphuysen: Dirk Rafaëlsz., 58
Cardol: sluiswachter Hannes, 84
Casijs: Cornelis, 11
Corsz: Cornelis Jan, 45
Croiset: Gerard, 57
Daatselaar: Evert van, 84
Dekker: Eduard Douwes, 36
Deventer: Gezusters van, 11
Dijk:
 Arnold van, 86
 Dom Willibrord van, 86
 Kees van, 58
Does: Willem van der, 73
Dongen: A.B.C. van, 94, 95
Dorresteyn: slager Jan, 12
Dorrius: J.C., 90
Eck:
 Simon van, 61, 62
 Wilhelmina C. van, 62
Elbers: Jacobus, 11
Elk: Johannes van, 42
Ellis: Samuel, 35
Everdingen: Gerrit Fransen van, 50
Galen: schilder J. van, 16
Galiart: Ron, 56
Gentenaar: Pieter Leonard, 63
Gerssen:
 Samuel, 34
 Teunis Geurt, 34
Ge(u)rtsz: Hermen, 98
Gielisse:
 Gijsbertus, 93
 Peter, 92
Gielissen: Joannes, 94
Gijssen: Willem, 43
Goene: Johannes, 20
Goes: Nel, 85
Gooy: Nicolaas de, 50
Gorkum: Trijntje Jans van, 41
Grift: Hendrik van der, 85

Groenendijk: Lambert, 89
 Groot:
 Wethouder E. de, 90
 Willemken de, 50
 Grote: Karel de, 35
 Guntenaar: Nicolaas, 62
 Hendriks: Johanna, 89
 Hengel: Gerard van den, 56
 Hoef: Aalt van der, 84
 Hof: Merrigje Hermans van 't, 43
 Hogendoorn:
 Baartje Jans, 89
 Hendrik Jansz, 89
 Jan, 89
 Hogendorp: Gijsbert Karel van, 86
 Holm: Helena van der, 69
 Hooper: Frederick Henry, 56
 Hulst:
 Maarten, 58
 Non, 58
 Huurdeman-van den Berg: Mien, 56
 IJzerman: Lucas, 57
 IJzerman-Lap: Clara, 57
 Jacobs: Barbara, 9
 Janssen:
 Johanna Margarita, 94
 Margarita, 94
 Jong: Hendrik de, 89
 Jong-Bontje: Truus de, 55
 Karmin: Catharina, 68, 69
 Kats: Berbara Kreelisse van der, 40
 Klaveren: Ans Eggink- van, 48
 Kleinhens: Meymerigje, 16
 Knijf:
 Johannes, 43
 Johannes (Hannes), 40
 Johannes Ariense, 40
 Knijff: Arien Pieterse, 40
 Kok: Jacobus, 39
 Koning: Aeltje Jans, 41
 Konings: Anna Berendina, 5
 Korssen: Jan, 45
 Korsz: Cornelis Jan, 45

Korthals Altes: Jan Philip, 70
 Lagerweij: Burgemeester M., 89
 Leender:
 Jo, 12
 Toon, 12
 Lier:
 Truitje van, 8
 Truus van, 8
 Linden:
 Minnie van der, 62
 Wilhelmina C. van der, 62
 Willem van der, 62
 Logteren:
 Ignatius van, 11
 Jan van, 11
 Looy:
 Baartje, 89
 Pieter, 89
 Willem, 89
 Macey: John Ainslie, 8
 Maertens:
 Jantgen, 45
 Trijntgen, 45
 Maria: Govert, 74
 Mars: agent J.v.d., 18
 Maurick Scholtus: Anthoni de, 50
 Meent: Wethouder L. van der, 90
 Meyer: Johny, 18
 Middelkoop: Claas Gijsbertsz, 44
 Miedl: Alois, 57
 Moers: Agnes, 94
 Moers (Moors): Agnes, 95
 Moeselaar: Marrighje Jacobse, 40
 Nappe: Adolf, 42
 Nes: Joost van, 40
 Neuhuys: Johannes Hendrikus, 30
 Neut: Geertje Wouters van der, 44
 Nickel: Rudolf, 61
 Nieman: Hilda, 12
 Nieuwenhuys:
 Johannes Hendrikus, 30
 Nobben: Adolf, 42
 Nop: Heijndrijck Eeverssen, 39

Noppen:

Adolph, 42
Arriaantje, 40
Catrina Willemina, 42
Claas, 42
Hendrik, 41
Hilletje, 41
huijsvrouw van Hendrik, 43
Jacob, 40
Jan, 38
Johan, 38
Leendert, 42
Willem, 41

Nulck: Reynier, 23

Olpen:

Elizabeth van, 63
Jacob Abraham van, 63

Ommeren: familie van, 34

Outten: Cornelis Claesz, 74

Paling:

Aalbert Pieters, 41
Maria, 41

Pallaes: Maria van, 5

Paschalis II: paus, 85

Pieterse(n): Jan, 69

Pietersen:

Christiaan, 68
Hermanus Frederik, 68, 69
Hermanus Fredrik, 72
Jo, 68
Margaretha Catharina Johanna, 68
Margaretha Johanna Catharina, 68

Piggelen: Anna Elisabeth van, 20

Pijl: ome Joop' van der, 56

Plomp: Willem Gijsen, 39

Polen van Es: Aagje, 89

Pothuysen: Jan Jacobsz van, 50

Rapper: Lamberdina de, 42

Rappers: Dina, 42

Rennes: Catharina van, 6

Rietveld: Gerrit, 7

Rijswijck: Aert Cornelisz van, 74

Röell-de Beaufort: Mia, 57

Roelofs:

Heinrich B., 68
Johannes Jacobus, 68

Roever: Elisabeth de, 69, 72

Rooij: Paul de, 85

Roos: Dirkje de, 66

Roskam: Brigadier, 18

Rozendaal: Aaltje Cornelia, 34

Ruyter: Michiel de, 11

Ryter: Engel de, 11

Sael:

Cornelis Maertens, 45
Cornelis Martensz, 44
Hendrick, 84
Jacob Hendricksz, 45
Jacob Hendricxse, 44
Maerten Hendricks, 45

Santen: timmerman Van, 84

Sassen: Wim, 58

Schaik: agent A.J.v., 18

Scheltema: Jacobus, 82

Schinkel: Annigje Heijndriksdr., 89

Schoonheim: Jacoba Johanna van, 6

Schräder: Geertruida Antonia, 7

Schreuder: Jan, 56

Schröder:

Truus, 7
Adriaan Christiaan, 7

Schroyesteijn: Hendrick van, 5

Schut: Chris, 12, 85, 86

Seldenrijk: R., 90

Selm: Familie van, 87

Smits:

Petronilla, 93
Ruthgerus Gerardus, 94

Smits (Smids): Petronilla, 94

Snoo: Pleuntje de, 42

Spekking:

agent A.E.J., 18, 19
agent A.M.J., 18

Spruijt: Geertgen Jans, 45

Staal: Lies, 58

Stam: Samuel, 34

Steffens: brigadier. H.J., 19
 Stekelbosch: Maria, 42
 Swanenbeeck: Claes Jansz, 45
 Swol:
 Aaltje Aarts van, 44
 Jacob en Gerrit Aarts van, 44
 Tenhaeff: Prof., 57
 Thomas: Hanns, 58
 Timmer: Hendrik, 12
 Turnor: Margaretha, 17
 Twiss: watergraaf, 84
 Uijthol: Jan Jans, 44
 Unverzagt: Anna Christina, 62
 Urlus: agent J.E.C., 18
 van Alteren van Jaersfelt:
 Loduwijk, 23
 van Zeijst: Hermen Cornelisz, 50
 Veen: Evalien van 't, 85
 Velthuysen:
 Annickien Everts van, 74
 Gerrichien Everts van, 74
 Merrichien Everts van, 74
 Verdouw: Pieter, 89
 Verhoef: Gijs, 56
 Vermaak: Johannes (Jo) Wilhelmus,
 97
 Versloot:
 Baartje Jans, 89
 Baertje Jansdr, 89
 Willem Jansz., 89
 Versteeg: Raadslid Jan, 90
 Verwoert: Cornelis, 44
 Vliet: Jacobus van, 44
 Vos: Meije de, 16
 Voskuil: familie, 34
 Wammes:
 Johannes, 98
 Peter, 98
 Wenchin: Walter, 61
 Westra: dochters, 9
 Wijck: Adriaan Jans van, 21
 Wijnen: G., 90
 Willems: Merrichje, 39
 Witte: Jan, 56

Zaal:
 Aaltje Claas, 44
 Adriaantje Gerrits, 44
 Annie Hendriks, 89
 Arien Jacobsz, 44
 Claas Jacobsz, 44
 Gerrit Claasz, 44
 Gerrit Jacobse, 44
 Hendrik Jacobsz, 44, 89
 Jannigje Hendriks, 44
 Johanna Hendriks, 89
 Joosje Gerrits, 44
 Maarten Jacobsz, 44
 Willempje Hendriks, 44, 89
 Wouter Ariensz, 44
 Zael:
 Arien Jacobsz, 44
 Claas Jacobsz, 43
 Cornelis Maertens, 45
 Gerrit Jacobsz, 44
 Hendrick Jacobsz., 88, 89
 Jacob Hendricksz, 44
 Jacob Hendricksz., 44
 Jacob Jans, 43
 Jacob Jansz., 44
 korte parenteel, 46
 Zaell:
 Ariaentgen Maertens, 45
 Claesgen Maertens, 45
 Cornelis Maertens, 45
 Cornelis Maertense, 45
 Jacob Heijndricxse, 45
 Jacob Hendricksz, 45
 Maerten Cornelisz, 45
 Zijderveld:
 Elisabeth, 42
 Hendrik, 42
 Zoest: K. van, 90
 Zwoll: Aart van, 44

Inhoudsopgave

VAN DE REDACTIE.....	1
VAN DE VOORZITTER.....	2
Komende lezingen.....	2
Samenvatting lezing Kees Rasch (Zouaven).....	3
Samenvatting lezing Jo Thijssen (Nieuwjaar).....	6
Vraag: Archief van de Staten.....	8
Vraag: Utrechtse schutterij.....	9
Oproep raadhuis van Vleuten.....	9
Vraag: Wat is waterstrot.....	9
Feestfoto.....	10
Tijdschriftennieuws.....	11
Tips en Weetjes.....	15
Voorouderspreekuur.....	17
PALEOGRAFIE.....	18
Transcriptie nr 4 – november 2020.....	18
Nieuwe opgave.....	19
Stichtse Heraut Namenindex 2020.....	20
Inhoudsopgave.....	24
Oproep Stichtse Heraut digitaal ontvangen.....	24

Wilt u de Stichtse Heraut digitaal ontvangen?

Stuur dan een e-mail aan Toos Greveling ledenadministratie@ngv.nl onder vermelding van uw lidnummer, naam, adres, postcode, woonplaats en e-mailadres. U krijgt dan de Stichtse Heraut per e-mail als PDF-bestand toegezonden. U ontvangt dan geen papieren versie meer.

Als u e-mail hebt, krijgt u natuurlijk de aankondigingen voor de activiteiten van uw eigen afdeling, maar kunt u zich ook gratis opgeven voor de mailings van andere afdelingen van de NGV. Ga hiervoor naar de website van de NGV.